

Eitt barn í ferðsluni eigur at vera eitt livandi ávaringarskelti

Orð og myndir:
Jan Müller

— Børnini eru ikki útviklað so mikið nógv, at tey kunnu skyna á, hvat er rætt og skeivt í ferðsluni. Tað eiga vit vaksnu altíð at hava í huganum. Og tí eiga vit at meta eitt barn í ferðsluni sum eitt livandi ávaringarskelti.

Hetta sigur Olivur Næs, leiðari av Ráðnum fyri Ferðslutrygd í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin. Hann vísir eisini á, at tað hevur avgerandi týðning, tá tosað verður um ferðslufrálæru, at vit fara út í ferðsluna og vísa børnum og ungum, hvussu ferðslan er skipað og gongur og hvussu hvør av okkum eigur at fyrihalda sær í hesi ferðsluskipan. Vit kunnu ikki byggja upp eina ferðslutrygd við ferðsluvikum

Tær lurta eftir Eyðbjørn Jacobsen, sum undirvísti í 1. hjálpi

Í hesum døgum hava tvey ferðsluskeið verið hildin á Hotel Vágum. Tað er Ráðið fyri Ferðslutrygd, sum skipar fyri. Tilsamans 100 fólk úr Føroyum umframt tveir islendskar lögreglumenn hava luttikið á skeiðunum.

Tíðindablaðið Sosialurin vitjaði um dagarnar á hotellinum í Vágum, har vit m.a. hittu Olivur Næs, leiðara av Ráðnum fyri Ferðslutrygd.

Olivur Næs hevur røkt hetta starvið nú í skjótt fimm ár, og honum dámar væl at arbeiða við ferðslusurningum.

— Hetta hava verið nøkur sera áhugaverd og lærurik ár. Ein táttur í

hesum arbeiði hevur verið at hava góða samvinnu við skúlar, barnagarðar, lögreglu, landsverkfrøðingsstov, koyrilærarar og biletfirlitið. Og tað eru júst hesir bólkar vit nú hava bjóðað á skeið vesturi í Vágum. Okkara metan er tann, at hesir bólkar eiga at kunna arbeiða saman í tí at geva frálæru til fólk í ymsum aldum.

Einstaklingurin og ábyrgd

— Hvi hava tit lagt skeiðið her í Vágum?

— Tað er tí, at skeiðið er so mikið umfevnandi við so nógvum luttakarum, at

tað er einki annað pláss í landinum, har tað ber til at hýsa so nógvum fólki í eina viku. Annars eru vit sera væl nøgdir við viðurskiftini her vesturi.

— Hvat hava tit so lagt dentin á her á sjálvum skeiðunum?

— Vit hava serstakliga lagt áherðslu á tann týðning tað hevur, at hvør einstakur kennir sína ábyrgd í ferðsluni. At tað hevur stóran týðning at læra ferðslu serliga í praksis. Tað er ikki rætt, tá tey, sum undirvísa í ferðslusurningum einans læra nakað um ferðslureglar o.l. Harafturimóti eiga tey, sum undirvísa — her hugsi eg ikki minst um

barnagarðslærarar — at fara út í ferðsluna av og á, soleiðis at børnini sjálvi sleppa at siggja, føla og lukta — um ein kann siga tað soleiðis — at tey kunnu gera sínar egnu royndir í ferðsluni.

Umhvørvið

Tað, sum hevur stóran týðning í hesum sambandi, er eisini, at vit kenna umhvørvið, sum vit dagliga ferðast í. Her hugsi eg um, at børnini í einum barnagarði eiga at vita, hvussu ferðslan gongur nærhendis barnagarðinum, at skúlabørn vita, hvussu ferðslan gongur rúndan um skúlan

Hesir báðir garparnir luttóku á skeiðinum í Vágum

osfr.

— Tað eru altíð menniskju í samfelagnum, sum rista á høvðinum og seta eitt spurnartekin við hetta at halda skeið. Heldur tú sjálvur, at slik skeið sum hesi geva nakað?

— Tað eigur tú sjálvandi at spyrja luttakararnar um, men aftaná at hava tosað við tey mongu fólki, sum koma ymsastaðni frá í Føroyum, so havi eg skilt, at tey hava havt sínar metingar um ferðslusurningar frammanundan, men við at luttaka á einum slikum ferðsluskeiði halda tey seg uppfata spurningarnar á ein annan hátt. Tey siggja tað í einum øðrum ljósi. Og duga so seinni — í ferðslufrálærni t.d. — betri at mynda sær ymiskt, og yvirhøvur eru tey tá meira motiverað fyrri at undirvísa um ferðslu.

— Nógvir av lærarunum, sum hava luttikið her vesturi, eru eisini so mikið eldri, at teir hava bert kunneika til ferðslufrálæru frá einum koyrikorti. Teir hava tí ikki fingið rætta grundarlagið til at kunna geva ferðslufrálæru í skúlanum. Her meti eg eitt skeið sum hetta at vera av stórum týðningi.

Olivur Næs leggur aftrat, at ferðslufrálæran nýstaðni fyrri tveimum árum síðani hevur fingið innivist í føroysku skúlanum. Tá kom at standa á tímatalvuni, at tað skuldu vera 45 tímar í ferðslufrálæru frá 1. til 9. flokk ella fimm tímar um árið.

Náttúrligt

— Men verða teir timarnirso brúktir á rættan hátt?

— Tað er nakrir lærarar, sum taka allar fimm timarnar í senn í temavikum um ferðslu. Eg sigi teir ikki ringar fyrri tað. Men her er tað, at vit á hesum skeiðunum royna at greiða fólki frá, at ferðslan má koma

náttúrliga inn í tímatalvuna í teimum hóskaði lærugreinunum eitt nú heimstaðarlæru, heimstaðarkunning, føroyskum, kristni og øðrum lærugreinum við.

— Hvussu skal ferðslan koma inn í kristnitimarnar?

— Ja, soleiðis at næstærkærleikin eisini rakk út í ferðsluna. Eg haldi nevniliga, at vit eru alt ov óvinarlig í ferðsluni. Vit koma hvørjum øðrum ikki rættliga við í ferðsluni. Vit hava eitt heilt óðrvísi siðalag í ferðsluni enn heima við hús.

Oftani er tað ein kapping um, hvør, ið sterkastur er. Hvar kann troðka seg fram. Vit loyva ikki nokrum øðrum at gera mistøk. Vit bert halda uppá okkara rætt.

— Tað er ikki nóg mikið bert at duga ferðslureglarnar?

— Nei avgjørt ikki, og tí hava vit eisini koyrilærarar við á hesum skeiðum. Tað er ikki tí vit halda, at teir eru vánaligir. Men tí krøvini, sum verða sett til fólk, ið koma til koyroynd, eru, at tú skal duga hesar og hasar reglarnar, skal hava koyrt so og so nógvar tímar o.l. Men alt ov lítið verður eftir okkara meting kravt av tí menniskjansligu støðutakanini í ferðsluni: Tað at hugsa um at eitt lítið barn ið er ov lágt av vøkstri, at tað sær ikki upp um ein parkeraðan bil. Sum hvørki sær ella hoyrir so væl, at tað kann bera seg at í ferðsluni, sum vit onnur halda, at øll skulu gera.

Tvørturimóti eiga bilførarar at meta eitt barn á vegnum sum eitt livandi ávaringarskelti. Tí meina vit, at hetta við at vera meira vinarligur í ferðsluni má koma meira inn í myndina, enn støðan er í dag.

Brúkið Ráðið

— Hvat er so komið fram her á skeiðunum, sum tú metir hevur serligan